

Dosarul nr.3ra-825/20

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – M. Gandrabur

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Guzun, G. Dașchevici, V. Clima

ÎNCHEIERE

09 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca- Doneva
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Cooperativa Agricolă de Producție „Manubeievca” împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu privire la emiterea actului administrativ,

împotriva deciziei din data de 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură,

constată:

La 08 iulie 2019 Cooperativa Agricolă de Producție „Manubeievca” (în continuare CAP „Manubeievca”) a înaintat acțiune împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, prin care a solicitat obligarea emiterii unui act administrativ individual privind retragerea deciziei Comisiei de examinare a demersurilor de includere în lista de interdicții din 02 mai 2017 și a ordinului Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 60 din 04 mai 2017 privind includerea societății reclamante în lista de interdicție a producătorilor agricoli ca fiind ilegale și defavorabile.

În motivarea acțiunii CAP „Manubeievca” a indicat că prin decizia Comisiei de examinare a demersurilor de includere în lista de interdicții din 02 mai 2017 și prin ordinul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 60 din 04 mai 2017 societatea reclamantă a fost inclusă în lista de interdicție a producătorilor agricoli în baza materialelor dosarului de subvenționare nr. 3-V/1405LV1616, depus în anul 2014, prin care ar fi fost constatate iregularități și neconformități privind faptul defrișării plantației multianuale viticole pe suprafața de 43,28 ha.

În opinia societății reclamante actele indicate urmau a fi retrase în temeiul art. 143 din Codul administrativ în contextul în care au fost emise tardiv, cu încălcarea prevederilor legale.

În susținerea acestei poziții CAP „Manubeievca” a indicat că în baza cererii de subvenționare depusă în anul 2014 a fost deschis dosarul de subvenționare 3-V/1405LV1616. Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, în anul 2014, a format un grup de lucru, care a examinat situația de fapt la fața locului și care prin procesul – verbal a constatat că producătorul agricol a prezentat date vădit denaturate

și false în actul de casare din 01 noiembrie 2012, în actul de defrișare din 28 decembrie 2013 și în declarația privind defrișarea plantației viticole casate.

Necâtând la faptul constatării în anul 2014 a iregularităților comise de către CAP „Manubeievca”, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nu a inclus, în anul 2014, producătorul agricol în lista de interdicții.

În acest context societatea reclamantă a susținut că includerea de către autoritatea pârâtă a producătorului agricol în lista de interdicții abia peste 3 ani de la constatarea iregularităților este ilegală, fiind încălcat termenul de emitere a acestora stabilit de Regulamentul cu privire la modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135 din 24 februarie 2014.

La 18 mai 2019 CAP „Manubeievca” a depus cerere către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, prin care a solicitat inițierea procedurii administrative, dispunerea retragerii deciziei din 02 mai 2017, consemnată în procesul-verbal nr. 3 al Comisiei de examinare a demersurilor de includere în lista de interdicții și a ordinului Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 60 din 04 mai 2017.

Prin răspunsul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 437/07 din 05 iunie 2019 solicitarea intimă a fost respinsă ca tardivă.

La 26 iunie 2019 CAP „Manubeievca” a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat admiterea cererii din 18 mai 2019.

Prin răspunsul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 506/07 din 03 iulie 2019 cererea prealabilă a fost respinsă ca tardivă și neîntemeiată.

Prin hotărârea din data de 19 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis acțiunea înaintată de către CAP „Manubeievca”, s-au anulat ca ilegale răspunsurile Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 437/07 din 05 iunie 2019 și nr. 506/07 din 03 iulie 2019, emise pe marginea cererilor înaintate de CAP „Manubeievca” cu obligarea emiterii actului administrativ individual în temeiul căruia să dispună retragerea deciziei Comisiei de examinare a demersurilor de includere în lista de interdicții din 02 mai 2017, consemnată în procesul-verbal nr. 3 și a ordinului Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 60 din 04 mai 2017 ce vizează includerea SRL „Manubeievca” (reorganizată prin transformare din CAP „Manubeievca”) în lista de interdicție a producătorilor agricoli. (f.d. 135,138-148)

La 11 ianuarie 2020, în cadrul termenului de atac instituit de art. 232, alin. (1) din Codul administrativ, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a declarat apel împotriva hotărârii din 19 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat casarea hotărârii cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă acțiunea înaintată. (f.d. 150-151, 159-163)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 20 mai 2020 a respins apelul declarat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură. (f.d. 185,186-193)

Pentru a ajunge la această concluzie instanțele de judecată au menționat că la 18 mai 2019 CAP „Manubeievca” s-a adresat către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu cerere, prin care a solicitat emiterea unui act administrativ individual, prin care a dispune retragerea deciziei Comisiei de examinare a demersurilor de includere în lista de interdicții din 02 mai 2017 și a ordinului Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 60 din 04 mai 2017, conform

art. 69, alin. (1) și art. 143, alin. (1) și (2) din Codul administrativ. Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, prin răspunsurile nr. 427/07 din 05 iunie 2019 și nr. 506/07 din 03 iulie 2019, a respins solicitarea ca fiind tardivă.

Instanțele de judecată au menționat că din data intrării în vigoare a Codului administrativ, legiuitorul a instituit procedura de retragere a actelor individuale defavorabile după ce acestea au devenit incontestabile în contextul eventualei ilegalități a acestora. Astfel, argumentul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură referitor la caracterul neretroactivității legii a fost respins de instanțele de judecată, ori noua lege oferă CAP „Manubeievca” dreptul de a accede la această procedură.

Prin urmare, respingerea cererii privind emiterea unui act administrativ individual prin care a dispune retragerea deciziei Comisiei de examinare a demersurilor de includere în lista de interdicții din 02 mai 2017 și a ordinului Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 60 din 04 mai 2017, ca fiind tardivă, este ilegal din motiv că Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nu a examinat cererea prin prisma art. 143, alin. (1) și (2) din Codul administrativ, astfel instanțele au concluzionat că răspunsurile nr. 427/07 din 05 iunie 2019 și nr. 506/07 din 03 iulie 2019 urmează a fi anulate.

Cu referire la pretenția CAP „Manubeievca” cu privire la obligarea Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură să emită un ordin sau un act administrativ individual privind retragerea deciziei Comisiei de examinare a demersurilor de includere în lista de interdicții din 02 mai 2017 și a ordinului Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 60 din 04 mai 2017 privind includerea societății reclamante în lista de interdicție a producătorilor agricoli, instanțele de judecată prin prisma pct. 147-154 ale Regulamentului privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135 din 24 februarie 2014 (în vigoare la data constatării de către apelantă a abaterilor invocate ca temei de emitere a actelor administrative individuale defavorabile contestate de intimată), au concluzionat că este întemeiată, deoarece acestea au fost emise cu încălcarea termenului legal.

La caz, constatarea încălcărilor ce constituie temei pentru includerea CAP „Manubeievca” în lista de interdicție a fost realizată prin actul de inspecție și control în teren nr. 206 din 14 august 2014, întocmit de grupul de lucru din cadrul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, aprobat de directorul Agenției, astfel anume din data emiterii acestui act Agenția urma să inițieze procedura de includere a societății reclamante în lista de interdicție a producătorilor agricoli.

Argumentul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură precum că procedura de includere a societății reclamante în lista de interdicție a producătorilor agricoli a fost inițiată după ce s-a luat act de sentința judecătorească a fost respins de instanțele de judecată, ori cadrul normativ relevant nu a instituit obligativitatea existenței unei sentințe judiciare, ci doar constatările subdiviziunilor cât și a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.

Împotriva deciziei instanței de apel, la 14 iulie 2020 a depus recurs Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată. (f.d. 199-202)

În motivarea recursului Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a indicat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material ce guvernează raportul juridic litigios.

Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a menționat că în anul 2014 CAP „Manubeievca” a depus cerere de subvenționare. În cadrul inspecției pe teren reprezentanții Agenției au constatat că producătorul agricol a prezentat date vădit denaturate și false în actul de casare din 01 noiembrie 2012, în actul de defrișare din 28 decembrie 2013 și în declarația privind defrișarea plantației viticole casate. Suspiciunile Agenției referitor la încălcările comise de către CAP „Manubeievca” au fost constatate și confirmate prin sentința Judecătoriei Leova din 24 decembrie 2015.

În anul 2016 CAP „Manubeievca” a depus 3 dosare de subvenționare. Urmare a examinării dosarelor de subvenționare Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a luat cunoștință cu sentința Judecătoriei Leova din 24 decembrie 2015 și în baza Regulamentului privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru 2016 a inclus CAP „Manubeievca” în lista de interdicții, pe un termen de 3 ani.

Astfel, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură consideră că a acționat cu bună-creștință față de producătorul agricol. Odată cu expirarea termenului prescris de regulament și excluderii CAP „Manubeievca” din lista de interdicție va putea depune din nou cereri de acordare a sprijinului financiar.

Autoritatea recurentă a mai menționat că în anul 2018 a mai examinat cereri depuse de către CAP „Manubeievca”, fapt ce denotă că termenul de contestate a actelor Agenției a fost omis, argument ce nu a fost luat în considerație de instanțele de judecată inferioare.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 20 mai 2020, fiind notificată Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură la data de 10 iulie 2020. (f.d. 195)

Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în conformitate cu prevederile art. 245 din Codul administrativ a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs motivat la 14 iulie 2020, în termen.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ

exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, înaintat de către Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca- Doneva

judecătorii

Victor Burduh

Maria Gervas